

Ettevalmistused Eesti vabastamiseks

50 aastat tagasi

13. novembril 1918. aastal tühistas Nõukogude valitsus Bresti röövrahu ning alustas poliitilist ja sõjalist võitlust Ukraina, Baltimaade, Valgevene ja Taga-Kaukaasia vabastamiseks saksa okupantidest.

1918. aasta juulis Moskvast toimunud VK(b)P ülevenemaalise konverentsi Eesti sektsioonide otsuse alusel oli sama aasta novembriks moodustatud Nõukogude territooriumil 1. Tallinna, 2. Viljandi ja 3. Tartu kommunistlik kütipolk. Viimane koosnes Eestist lahingutega taganenud Tartu ja Rakvere punakaartlastest ning revolutsiooniliste traditsioonidega

kuulsakssaanud Putilovi tehase töolistest ja teistest inimestest. Selle polgu roodukomandörina tegutses Virumaalt Võiperest pärit August Lillakas, kes ülendati 30. septembril 1918. a. pataljoni komandöriks ja hiljem sama polgu komandöriks. Peale nende olid veel ratsaeskadron, 2 raske- ja 2 kergepatareid ja mõned teised üksused.

VK(b)P Eesti sektsioonide keskkomitee otsusega 15. novembrist 1918. aastal asutati Eesti vabastamise organiseerimiseks Eesti Ajutine Revolutsioonikomitee, kes saatis kohe ustavaid seltsimehi agitaatoritena Aserisse, Kundasse, Jõhvi, Rakverre ja Tapale.

1918. aasta novembriks töötasid Eestis põrandaalused parteiorganisatsioonid, 1918.

aasta novembrikuu lõpul valiti mitmete linnade (nende seas ka Rakvere) ning maakohtade (nagu Kunda ja Aseri Virumaal) ja Tallinna linna-komitee aktiivsete töötajate — 16 parteiliikme koosolekul Eestimaa Kommunistliku Partei Keskkomitee. Rakveres alustas tegevust partei maakonnakomitee (partei Eesti sektsioonide keskkomitee asus Narvas).

L. KUSLAP